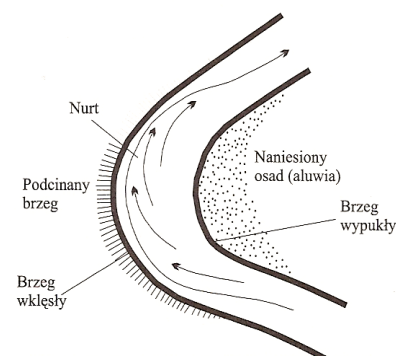

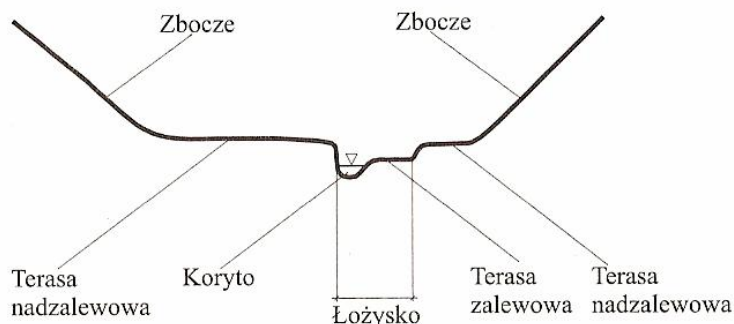
STANOWISKO NR 11 RZEKA RÓŻANKA – ULICA ZARZEKA

Stanowisko nr 11 znajduje się nad rzeką Różanką. Tutaj można obserwować zakole rzeki (meander), czyli kolisty zakręt koryta rzecznego, o kształcie przypominającym pętlę lub łuk, charakterystyczny dla cieków o niewielkim spadku, do których należy Różanka. Średni spadek Różanki w okolicy Rudy Różanieckiej wynosi 5‰ i jest typowy dla rzek nizinnych.

W obrębie zakola (ryc.1) nurt, czyli strumień wody płynący z największą prędkością w rzece zbliża się do brzegu wklęsłego, który jest podcinany (ulega erozji bocznej). Koryto rzeczne jest tutaj głębsze, węższe i asymetryczne. Na przeciwległym brzegu wypukłym, gdzie prędkość wód płynących jest najmniejsza, następuje osadzenie, czyli akumulacja materiału niesionego przez rzekę, głównie piasku – aluwia.

Ryc. 1 Zakole koryta rzeki

Ryc. 2 Schematyczny przekrój przez dolinę rzeki

W dnie doliny Różanki (ryc. 2) znajduje się łóżysko, tzn. koryto rzeki i obszar zalewowy, zajmowany przez wody powodziowe podczas większych wezbrań. Można wyróżnić dwie terasy rzeczne. Najniżej położona terasa rzeczna zalewana w czasie wezbrań rzeki nosi nazwę zalewowej. Po tej terasie biegnie chodnik dla pieszych. Natomiast, na terasie wyższej, określanej jako nadzalewowa (poza zasięgiem powodzi), stoją budynki mieszkalne, gospodarcze oraz szkoła.

Łožysko Różanki porasta olsza czarna i topola czarna. Występuje tutaj roślinność szuwarowa charakterystyczna dla wód wolno płynących m. in. trzcina pospolita oraz roślinność przejściowa pomiędzy siedliskiem wodnym i lądowym: tojeść pospolita, kościenica wodna, bodziszek błotny, wierzbownica błotna. Rzeka płynie w obrębie zabudowań, stąd w jej łózysku znajdują się rośliny zbiorowisk ruderalnych, takie jak: mydlnica lekarska o działaniu przeczyszczającym i napotnym, chrzan pospolity uprawiany przez człowieka ze względu na wartości smakowe, sadziec konopiasty stosowany w homeopatii. Powszechnie występującą wzdłuż koryta rośliną nadwodną jest rdest ostrogorzki. Rośliną zanurzoną w wodzie, w miejscach gdzie prąd wody wolniej płynie jest moczarka kanadyjska (fot. 1).

Fot. 1 Moczarka kanadyjska

Tworzy ona gęste zarośla, które jeszcze bardziej hamują prąd i ułatwiają osiadanie mułu. Została ona około roku 1850 sprowadzona ze swojej amerykańskiej ojczyzny do Europy, gdzie w krótkim czasie bardzo szybko się rozmnożyła, zatykając śluzy i utrudniając ruch statków.

Opuszczamy ostatni przystanek naszej ścieżki dydaktycznej i kierujemy się chodnikiem między ogrodzeniami gospodarstw w stronę ulicy asfaltowej dzielnicy Zarzeki, mijając ponownie budynek szkoły aż na przystanek PKS w Rudzie Różanieckiej (0,6 km). Do przystanku PKS można powrócić również wracając na drogę asfaltową, w lewo koło sklepu i po przejściu około 0,5 km zakończyć wędrówkę (ze stanowiska nr 11 – 6 minut, cała trasa – 9,2 km, 2 godz. 30 minut).